

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1975

BRNO 1977

ANTROPOLOGICKÝ POSUDEK O KOSTRÁCH ZE ZBÝŠOVA

/ okr. Vyškov /

Milan S t l o u k a l, Národní muzeum, Praha

Ze záchranné akce S. Stuchlíka ve Zbýšově byly dány k antropologickému posudku zlomky lidských kostí ze dvou hrobů ze staršího období únětické kultury a kromě toho kosti, které byly nalezeny na bloku mezi hroby. Podle nálezkové situace se zdálo pravděpodobné, že tyto lidské kosti patří k hrobu č. 1; již při první prohlídce kostí však bylo jasné, že jde o pozůstatky další, tedy třetí osoby, protože je zde zachována i diafysa stehenní kosti a v obou pohřbech jsou zachovány fragmenty obou femurů. Zachování všech kostrových pozůstatků ze Zbýšova je ovšem velmi špatná, takže možnosti určení jsou silně omezeny.

Kostra 1a - zachovalo se několik zlomků lebečních kostí, mj. též fragment horní čelisti. Z postkraniálního skeletu pak kromě drobných zlomečků i diafysy obou stehenních a obou holenních kostí. Pro určení pohlaví je nejdůležitější zachovaný zlomek levostranné kosti pánevní s malým acetabulem, široce rozevřenou incisura ischiadica major a velkým sulcus praeauricularis. Na základě těchto znaků není pochyby o tom, že jde o pozůstatky dospělé ženy.

Kostra 1b /nález v bloku mezi hroby/ - zachovalo se několik zlomků z lebky, mj. téměř celá levostranná spánková kost, a diafysa pravostranné stehenní kosti. Jde bezpochyby o pozůstatky dospělého člověka, bližší určení stáří ani určení pohlaví není možné.

Kostra 2 - zachovaly se diafysy obou kostí stehenních i holenních. Jde opět o pozůstatky dospělého člověka, ale bližší určení není možné.

Anthropologische Begutachtung der Skelette aus Zbýšov /Bez. Vyškov/. Zur anthropologischen Analyse übergeben Menschenüberreste aus zwei Gräbern und ausser dem Knochen, die auf dem Block zwischen den Gräbern gefunden wurden. Diese Knochen, die wir als 1b bezeichnen, gehören zu keinem der beiden alt-únětickier Gräber.

Skelett 1a - Überreste einer erwachsenen Frau, Skelett 1b und Skelett 2 - in beiden Fällen handelt es sich um Überreste von erwachsenen Personen; eine nähere Bestimmung weder des Alters noch des Geschlechtes ist möglich.

NÁLEZ KERAMIKY ÚNĚTICKÉ KULTURY U MUŠOVA

/ okr. Břeclav /

Ivan P e š k a ř, AÚ ČSAV Brno

Při prohlídce malé šterkovny na pravém břehu Dyje asi 2,5 km jihozápadně od Mušova byla nalezena mírně poškozená pravěká nádobka, která ležela v suti ze zříceného bloku zeminy. Nedaleko zůstal v horní části stěny šterkovny patrný zbytek tmavohnědého hlinitého zásypu, tvarem připomínající profil hrobové jámy. Není proto nepravděpodobné, že nalezená keramika byla součástí pohřební výbavy, kosterné pozůstatky nebo jiné předměty, potvrzující existenci hrobu, se však nepodařilo objevit. Zachráněný 14,5 cm vysoký hrnek s hnědě skvrnitým vyhlazeným povrchem má prohnuté, široce rozevřeným okrajem ukončené hrdlo, plynule přecházející v tělo se zaobleně lomenou výdutí. Rozhraní mezi oběma částmi nádoby je vyznačeno třemi obvodovými rýhami, přerušenými na čtyřech místech jednak kořenem páskového ucha, připojeného ke spodní části hrdla, jednak třemi pupíky, umístěnými proti uchu a na obou bocích. Hrdlo bylo ozdobeno čtyřmi čtyřnásobnými třásněmi, vyrytými vpravo vedle ucha a nad všemi pupíky, od nichž dolů splývají přes největší výdut další třásně, pod bočními pupíky a pod uchem pětínásobné, pod pupíkem proti uchu čtyřnásobná. V rýhách ornamentu se zachovaly stopy původní bílé inkrustace. Tvarem i výzdobou podobné hrnce se vyskytují většinou v předklasickém období moravské únětické kultury /cf. J. Ondráček, AR XIX 1967, 308/.

Keramikfund der Úněttier Kultur bei Mušov /Bez. Břeclav/. Bei der Untersuchung einer kleinen Schottergrube ca. 2,5km südwestlich von Mušov fand man ein mässig beschädigtes 14,5cm hohes prähistorisches Gefäss, bei dem es wahrscheinlich ist, dass es der Überrest einer Grabaustattung ist, die beim Abrutschen eines grossen Erdblockes vernichtet wurde. In Form sowie Verzierung kommen ähnliche Töpfe grösstenteils im vorklassischen Zeitabschnitt der mährischen Úněttier Kultur vor /cf. J. Ondráček, AR XIX 1967, 308/.

P Ř E H L E D V Ý Z K U M Ů 1 9 7 5

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhový
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : Doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : nádobka z velatického žárového hrobu ze Šlapanic
Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejně